

Asia: VN/10644/2024-PLM-71

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Aliupseeriliitto ry on perehtynyt Hallituksen esitykseen sotilastiedustelulainsäädännön muuttamisesta ja lausuu seuraavaa.

Suomen turvallisuusympäristö elää vahvassa muutoksessa. Venäjän hyökkäyssota ja Nato maiden antama tuki Ukrainalle ovat muuttaneet myös Suomen lähialueiden sotilasstrategista toimintaa. Nato maiden tehostaessa omaa valvonta ja torjuntakykyä on myös Suomi osallisena entistä nopeammin muuttuvassa turvallisuuspoliittisessa kehityksessä. Suomi tunnusomaisena oikeusvaltiona pyrkii turvaamaan kansalaisiaan ulkoisilta- ja sisäisiltä uhilta. Lainsäädännön muutosten on turvattava jatkossakin tämä periaate.

Sotilastiedustelulain kehittäminen on Aliupseeriliiton näkemyksen mukaan välttämätöntä. Suomen Nato jäsenyyden myötä suoran aseellisen konfliktin kohdistumisen kynnyks on noussut merkittävästi. Venäjä joutuu turvautumaan jatkossa entistä enemmän epäsuoriin vaikuttamiskeinoihin myös Suomea kohtaan. Sotilastiedustelulle on annettava mahdollisuus vastata tehokkaasti muuttuvaan uhkakuvaan. Suomeen sotilastiedustelua kohdistavat valtiot ovat hyvin tietoisia lainsäädännön luomista esteistä tiedustelun torjuntaan ja voivat hyödyntää näitä katvealueita tehokkaasti tällä hetkellä.

Aliupseeriliitto pitää perusteltuna Hallituksen esitystä siitä, että sotilastiedustelusta annetusta laista poistettaisiin yleinen kieltä käyttää tai kohdistaa tiedustelumenetelmiä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan tai kyseisessä tilassa. Aliupseeriliitto pitää tärkeänä myös muita esitettäviä muutoksia laitteiden, menetelmien ja ohjelmistojen asentamismahdollisuuksista sekä poistamismahdollisuuksista pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävästä tilasta.

Sotilastiedustelulainsäädännössä olevat yleisperiaatteet perus- ja ihmisoikeuksien kunnioittamisesta, toimenpiteiden suhteellisuudesta, toimenpiteiden soveltuvuudesta sekä vähimmän haitan periaatteesta suojaavat kansalaisia myös esitettyjen muutosten jälkeen. Vieraan valtion viranomaisorganisaatiot eivät nauti perusoikeussuojaa, joten niihin voidaan kohdistaa merkittävämpiä tiedustelutoimenpiteitä kuin ei-valtiolliseen toimintaan. Aliupseeriliitto pitääkin

tärkeänä, että esitettäviä toimenpide laajennuksia kyetään toteuttamaan tehokkaammin, oikeusvaltioperiaatetta rikkomatta.

Aliupseeriliito näkee myös tärkeänä, että esitettävillä toimenpide laajennuksilla pyritään parantamaan peitetehtävissä toimivien hengen ja terveyden suojaa.

Tomi Malkamäki